

ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ И КОНТРОЛА

Република Србија
Министарство Финансија

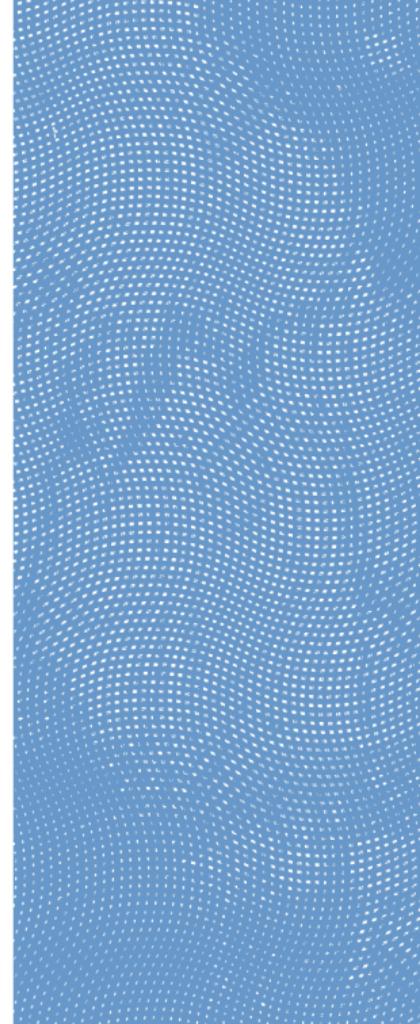
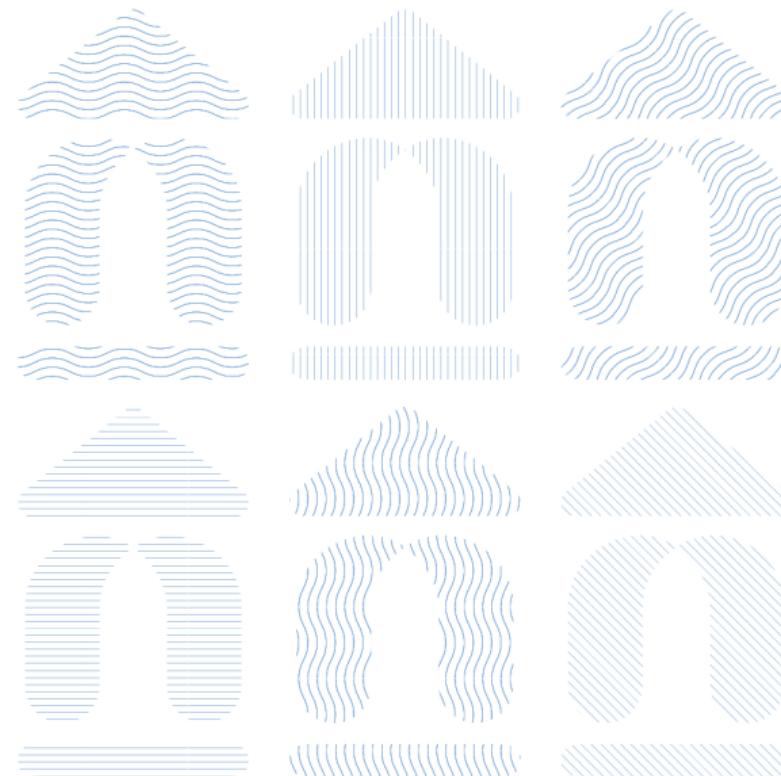

Централна јединица за хармонизацију
Centralna jedinica za harmonizaciju
Central Harmonisation Unit

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Финансијско управљање и контрола је систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац корисника јавних средстава, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин. То значи да ће се они користити у складу са законима и осталим прописима, чувајући средства и ресурсе како не би дошло до губитка, злоупотребе или штете.

Једноставније речено, финансијско управљање и контрола се могу дефинисати као **систем који усмерава и контролише финансијске ефекте** активности корисника јавних средстава на начин да они управо подржавају **испуњење циљева**.

ШТА ЈЕ ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ И КОНТРОЛА?

УЗМИТЕ У ОБЗИР ФИНАНСИЈСКЕ
ЕФЕКТЕ КОЈЕ ВАШЕ ОДЛУКЕ СА
СОБОМ ДОНОСЕ.

ДАНАС РАЗМИШЉАЈТЕ О
РИЗИЦИМА КАКО БИСТЕ СУТРА
ИЗБЕГЛИ ПРОБЛЕМЕ!

Финансијско управљање и контрола обухватају све пословне трансакције, посебно оне које се односе на:

- Приходе
- Расходе
- Имовину
- Обавезе
- Тендерске поступке и склапање уговора
- Повраћаје од недозвољено потрошених ресурса

Стање прихода, трошкова, имовине и обавеза истиче **последице финансијских ефеката** које собом носи пословање организације, тј. активности које су или предузете или нису биле предузете, одлуке спроведене, окончани инвестициони пројекти, итд.

ШТА ОБУХВАТА ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ И КОНТРОЛА?

ФИНАНСИЈСКА ОДГОВОРНОСТ

ЕКОНОМИЧНОСТ

ЕФЕКТИВНОСТ...

У СКЛАДУ СА

ЗАКОНИМА

ПРАКСАМА И

ПРОЦЕДУРАМА

СВРХА ФИНАНСИЈСКОГ УПРАВЉАЊА И КОНТРОЛЕ

Сврха финансијског управљања и контроле је да осигура да се:

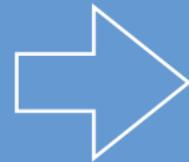
- Активности реализују на **правилан, етички, економичан, ефикасан и ефективан** начин
- **Поштују** закони, прописи, правила и процедуре када се активности реализују
- **Чувају** имовина и остали ресурси да не би дошло до губитка које је последица лошег управљања, недозвољног трошења и коришћења, као и против свих нерегуларности и превара
- Јачање **одговорност за учинак пословања**
- Благовремено достављају **финансијски извештаји** и да се **прати учинак**

Финансијско управљање и контрола помажу руководећим структурама јавног сектора да осигурају да се:

- **Ресурси** користе наменски у складу са законима и прописима
- Ресурсима управља на **економичан ефикасан начин**
- Лакше и брзе дође до **прилагођавања** околностима без беспотребног трошења додатних средстава

Да ли смо ми
реализовали
наше активности
у оквирима
планираних
средстава?

ТРАДИЦИОНАЛНО

Како?

Колико?

Шта?

Ко?

Резултати?

Због чега?

ПРОАКТИВНО

Каррактеристике:

- Врста управљања по принципу „вредност за новац“
- Развијена одговорност руководилаца
- Системски приступ контролама и начинима контрола

Традиционално управљање јавним сектором би требало да се реформише и постане проактивно управљање.

Нијеовољно да се само постави питање **колико ми трошимо и да ли смо или нисмо трошили у оквирима планираног буџета.** Заправо треба да поставимо питања **због чега и како ми трошимо паре и који су крајњи резултати и исходи** које ми постижемо. Такође се тежи успостави **одговорност руководилаца** у јавном сектору за начин којим се управља средствима и за дочијене резултате.

ЗДРАВСИСТЕМ ФИНАНСИЈСКОГ УПРАВЉАЊА И КОНТРОЛА

НА КОЈИ НАЧИН

могу да пружим добру и квалитетну услугу с оним што ми је на располагању?

КОЈЕ

оперативне промене очекујем да се десе?

НА КОЈИ НАЧИН

промене у активностима утичу на трошкове и приходе?

ШТА

ја добијам за узврат од потрошених финансијских ресурса?

КОЛИКО

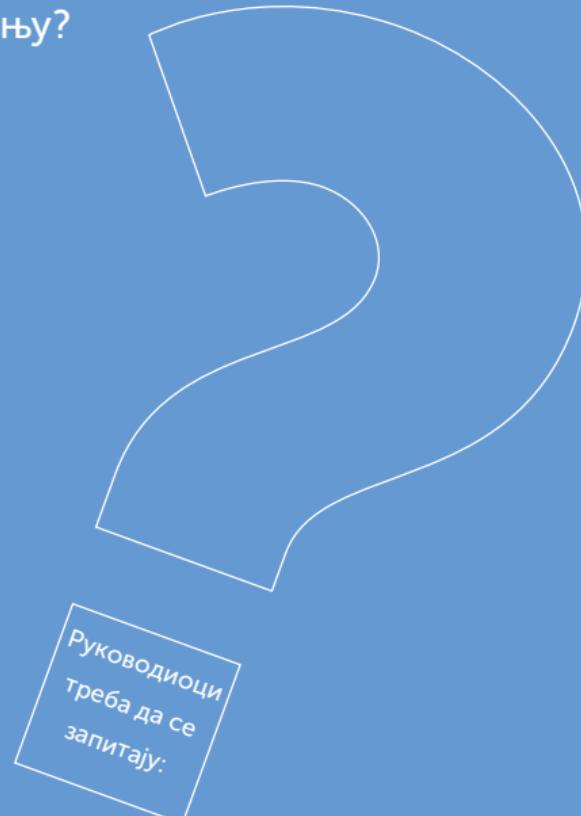
услуге, активности и процедуре коштају?

НА КОЈИ НАЧИН

ће нове инвестиције утицати на трошкове и приходе?

МОГУ ЛИ

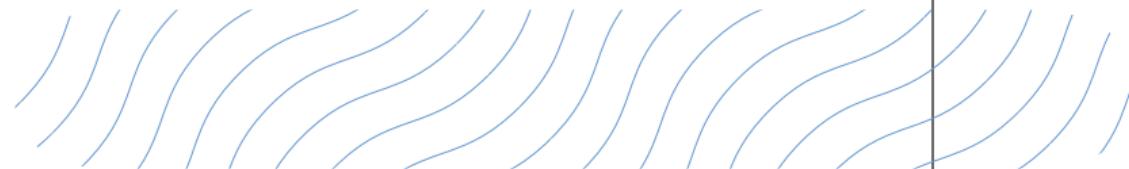
да пружам исте услуге а да при томе трошим мање?

Управљање по принципу „вредност за новац“ би требало да доведе до **испуњавања стандарда квалитета у пружању услуга грађанима** и у осталим активностима у које су институције укључене, а истовремено осигуравајући да је то реализовано на **економичан, ефикасан и ефективан начин**, заправо, уз утрошак најмање могуће суме финансијских ресурса при пружању квалитетне услуге.

Руководеће структуре треба да успоставе **јасне оперативне циљеве** и да се постарају да су они **постигнути** на основу принципа **економичности, ефикасности и ефективности**.

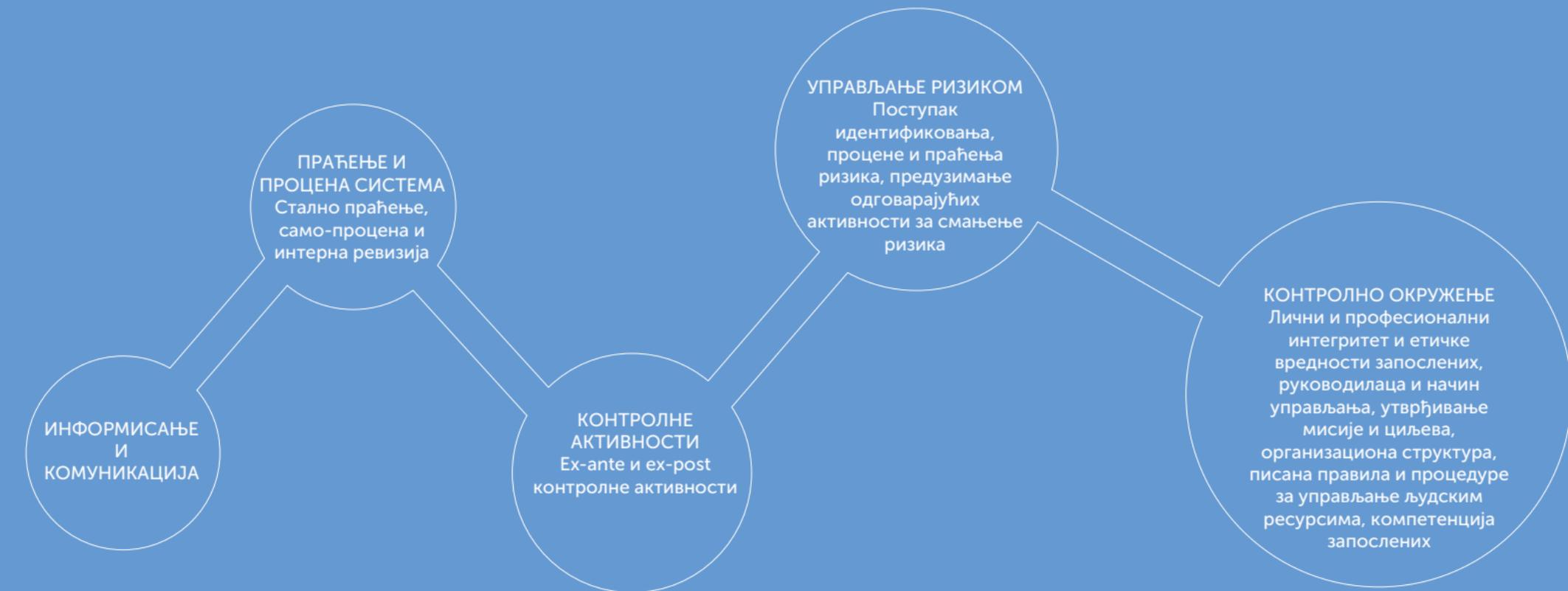
„ВРЕДНОСТ ЗА НОВАЦ“

Кључне особе које су одговорне за начин функционисања система финансијског управљања и контрола, као и за чињеницу колико ефикасно укључују руководиоце, јесу пре свега руководиоци корисника јавних средстава и руководиоци појединачних организационих јединица у оквиру њихових овлашћења и одговорности.

Они који су задужени за **организовање активности, предлагање и доношење одлука**, што представља основни посао за **реализацију активности** треба да буду свесни да су они **одговорни** за:

- **Начин којим се управља** активностима
- **Финансијске ефекте** који произилазе из тих активности
- **Ризике** који су повезани са тим активностима
- **Контролне активности** које треба да се успоставе и примене
- **Стални надзор система управљања и његово благовремено ажурирање**

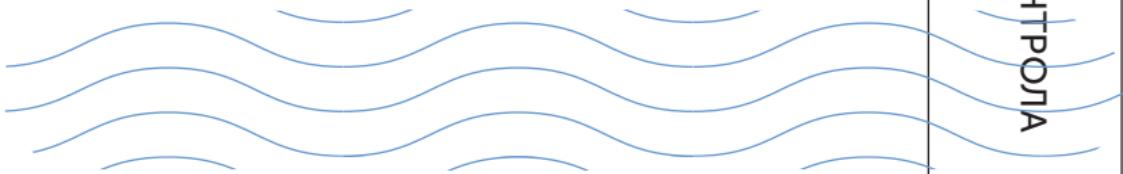
*INTOSAI Међународни стандарди за интерну контролу

Систем финансијског управљања и контрола **се заснива** на пет међусобно повезаних **компоненти*** интерне контроле:

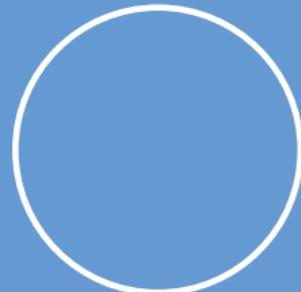
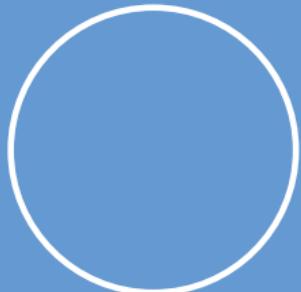
- Контролно окружење
- Управљање ризицима
- Контроле активности
- Информисање и комуникација
- Праћење и процена

Компоненте** представљају оквир који руководиоци треба да узму у обзир када израђују систем финансијског управљања и контрола у одсеку за активности у оквиру њихових овлашћења.

**Компоненте су детаљније описане у Приручнику за финансијско управљање и контролу.

Финансијско управљање и контрола је непрекидан задатак свих руководилаца на свим нивоима.

ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ И КОНТРОЛА...

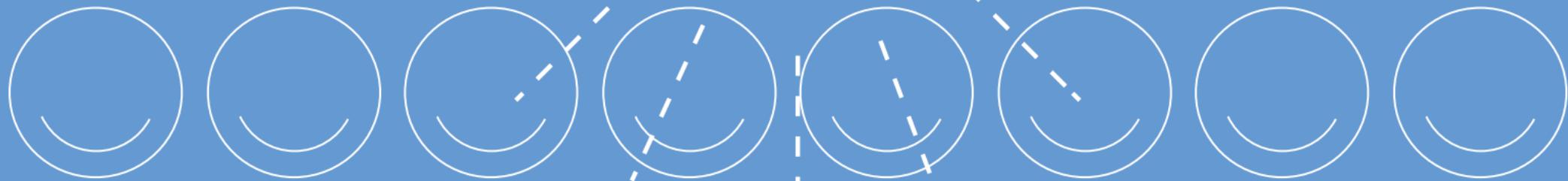
Финансијско управљање и контрола...

- Стални задатак руководилаца на свим нивоима власти, као и свих запослених
- Не спроводе се само ради испуњења формалних захтева Министарства финансија
- Имају за циљ да унапреде руковођење, да се боље искористе сви расположиви ресурси и да се избегне сваки оперативни ризик.

Укратко!

- Успоставите оперативне циљеве, узимајући у обзир финансијске ефекте
- Добро уредите организациону структуру – јасна овлашћења и одговорности
- Идентификујте ризике и мере за њихово спречавање/ублажавање
- Контролишите ваше активности - контролишице ефекте пре доношења одлука, током и након њихове примене
- Пратите систем – решавајте недостатке које сте благовремено идентификовали

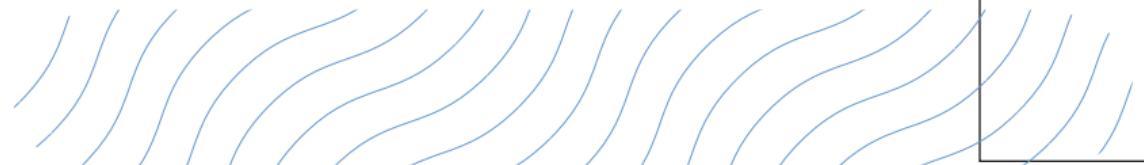
БУЏЕТ

Грађани као **порески обvezници** очекују да виде да се њихови ресурси **паметно троше** и да руководиоци у јавном сектору, као прави домаћини, управљају **ефикасно** ресурсима, узимајући њихове **потребе и интересе** у обзир.

Ефикасан систем финансијског управљања и контрола пружа разумно **уверавање** да се ресурси троше у складу са **прописима, свр-сисходно, економично и ефикасно**, што све представља елементе које је јавни сектор дужан да пружи у складу са принципима фискалне одговорности и очекивањима грађана.

ЕФИКАСАН СИСТЕМ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Централна јединица за хармонизацију
Centralna jedinica za harmonizaciju
Central Harmonisation Unit

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Шtamпање овог материјала омогућено је кроз пројекат
Унапређивање ревизије на локалном нивоу за ефикасније
управљање јавним финансијама који спроводи Програм
једињених нација за развој (UNDP), а финансира Швајцарска
агенција за развој и сарадњу (SDC).

Ставови изнети у овој публикацији су ставови аутора и не
представљају нужно ставове Програма једињених нација за
развој (UNDP) нити Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC).